

د افغانستان اسلامي جمهوریت

د عدلي وزارت

رسمي جريده

فوق العاده كڼه

قانون صحت عامه

تاريخ نشر: (۵) حوت سال ۱۳۸۵ هـ.ش

نمبر مسلسل (۹۱۶)

۱- فرمان شماره (۹۷) مورخ ۱۳۸۵/۱۰/۲۷ رئیس ج.ا.ا در مورد توشیح قانون صحت عامه.

قانون صحت عامه

ACKU

جمهوری اسلامی افغانستان

شماره: (۱۶۸۳۸)

تاریخ: ۱۳۸۵/۱۰/۲۸

محترم سرور دانش وزیر عدلیه!

قانون صحت عامه را که به اساس مصوبه شماره (۳۴) مؤرخ ۱۳۸۵/۱۰/۱۸ شورای وزیران بداخل (۸) فصل و (۳۴) ماده تصویب گردیده و از جانب ما بحیث فرمان تقنینی شماره (۹۷) مؤرخ ۱۳۸۵/۱۰/۲۷ توشیح گردیده است به شما ارسال شد تا به نشر آن در جریده رسمی اقدام نمائید.

حامد کرزی

رئیس جمهوری اسلامی افغانستان

فرمان

رئیس جمهوری اسلامی افغانستان در مورد توشیح قانون صحت عامه

شماره: (۹۷)

تاریخ: ۱۳۸۵/۱۰/۲۷

ماده اول:

به تاسی از حکم ماده (۷۹) قانون اساسی افغانستان قانون صحت عامه را که به اساس مصوبه شماره (۳۴) مؤرخ ۱۳۸۵/۱۰/۱۸ شورای وزیران بداخل (۸) فصل و (۳۴) ماده تصویب گردیده است، به حیث فرمان تقنینی توشیح میدارم.

ماده دوم:

وزیر عدلیه ج، ا، و وزیر دولت در امور پارلمانی موظف اند این قانون را در خلال (۳۰) روز از تاریخ انعقاد نخستین جلسه شورای ملی به شورای ملی تقدیم نمایند.

ماده سوم:

این فرمان تقنینی از تاریخ توشیح نافذ و در جریده رسمی نشر گردد.

حامد کرزی

رئیس جمهوری اسلامی افغانستان

فهرست مندرجات

قانون صحت عامه

فصل اول

احکام عمومی

<u>صفحه</u>	<u>عنوان</u>	<u>ماده</u>
۱.....	مبنی.....	ماده اول:
۱.....	عرضه رایگان خدمات طبی.....	ماده دوم:
۱.....	فعالیت متشبهین خصوصی.....	ماده سوم:
۲.....	همکاری ادارات.....	ماده چهارم:
۲.....	وظایف اساسی وزارت صحت عامه.....	ماده پنجم:
۳.....	اداره خدمات طبی.....	ماده ششم:
۳.....	مراقبت از عرضه خدمات طبی.....	ماده هفتم:
۳.....	توسعه مؤسسات صحی.....	ماده هشتم:

فصل دوم

فعالیت های طبی و دوا سازی

۴.....	اجازه فعالیت.....	ماده نهم:
۴.....	حفظ اسرار طبی.....	ماده دهم:
۴.....	عرضه کمک های اولیه طبی.....	ماده یازدهم:
۴.....	ارتقای سطح دانش مسلکی.....	ماده دوازدهم:
۵.....	همکاری ادارات و اشخاص.....	ماده سیزدهم:
۵.....	فعالیت های طبی شخصی.....	ماده چهاردهم:
۵.....	تخلف از انجام وظایف.....	ماده پانزدهم:

فصل سوم

خدمات وقایوی و معالجوی

- ماده شانزدهم: تأمین خدمات طبی..... ۵
- ماده هفدهم: وظایف مؤسسات صنعتی..... ۵
- ماده هجدهم: عرضه کمک های عاجل..... ۵
- ماده نوزدهم: استفاده از مواد دوائی مجاز..... ۶
- ماده بیستم: اخذ موافقه عملیات جراحی..... ۶
- ماده بیست و یکم: تدابیر اجباری صحی..... ۶
- ماده بیست و دوم: لایحه عرضه خدمات طبی..... ۶

فصل چهارم

حمایه طفل و مادر

- ماده بیست و سوم: تدابیر صحی طفل و مادر..... ۷
- ماده بیست و چهارم: تأمین شرایط صحی برای اطفال..... ۷

فصل پنجم

عرضه خدمات طب وقایوی و ضد وبائی

(اپیدایمولوژیکی)

- ماده بیست و پنجم: رعایت دساتیر وقایوی..... ۸
- ماده بیست و ششم: تبلیغات وقایوی..... ۸

فصل ششم

امور مواد دوائی (فارمسی)

- ماده بیست و هفتم: عرضه و استعمال مواد دوائی و لوازم طبی..... ۹
- ماده بیست و هشتم: تثبیت مؤثریت دوائی..... ۹
- ماده بیست و نهم: تنظیم امور ادویه..... ۹

فصل هفتم

ارزیابی طبی

ماده سی ام: کمیسیون ارزیابی طبی..... ۱۰

ماده سی و یکم: ارزیابی عدلی طبی..... ۱۰

فصل هشتم

احکام متفرقه

ماده سی و دوم: اهمال و غفلت..... ۱۰

ماده سی و سوم: مقرره ها..... ۱۰

ماده سی و چهارم: انفاذ..... ۱۱

ACKKU

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

قانون صحت عامه

فصل اول

احکام عمومی

مبنی

ماده اول:

این قانون در روشنی احکام مندرج مواد پنجاه و دوم، پنجاه و سوم و پنجاه و چهارم قانون اساسی به منظور وقایه و علاج امراض و فراهم نمودن تسهیلات صحتی رایگان برای همه اتباع کشور، تأمین و توسعه خدمات طبی و مراکز صحتی خصوصی، اجرای برنامه های مؤثر صحتی در ساحات مختلف صحت عامه اعم از عرضه مناسب خدمات طبی و قیابوی و معالجوی، بهبود حفظ الصحة فردی و محیط زیست، جلوگیری از شیوع امراض ساری و امحای آن، حمایه صحت طفل و مادر و فراهم نمودن شرایط مناسب صحتی کار در مؤسسات تولیدی و خدماتی کشور وضع گردیده است.

عرضه رایگان خدمات طبی

ماده دوم:

(۱) وزارت صحت عامه برای اتباع کشور، وسایل وقایه و علاج امراض کتلوی، وقایع طبیعی و خدمات اولیه صحتی رایگان را تأمین می نماید.

(۲) عرضه خدمات ثانویه معالجوی، در محدوده امکانات مالی دولت در بدل اجرت معین طبق سند تقنینی مربوط صورت می گیرد.

(۳) عرضه خدمات طبی برای اتباع خارجی و اشخاص بدون تابعیت مقیم جمهوری اسلامی افغانستان مانند اتباع کشور صورت می گیرد.

فعالیت متشبتین خصوصی

ماده سوم:

وزارت صحت عامه زمینه فعالیت متشبتین خصوصی را در عرضه خدمات صحتی فراهم و از امور مربوط آنها مراقبت می نماید.

همکاری ادارات**ماده چهارم:**

- (۱) حفاظت از صحت فردی و حفظ الصحة محیطی از وظایف اساسی وزارت صحت عامه در تفاهم و همکاری با تمام ادارات دولتی، غیر دولتی و اتباع کشور میباشد.
- (۲) سره میاشت و سایر مؤسسات اجتماعی در صورت بروز حوادث غیر مترقبه، در تأمین صحت اتباع کشور با وزارت صحت عامه همکاری می نمایند.
- (۳) امور مربوط به حفظ الصحة محیطی توسط سند جداگانه تنظیم می گردد.

وظایف اساسی وزارت صحت عامه**ماده پنجم:**

- وزارت صحت عامه جهت تأمین صحت اتباع کشور، تدابیر ذیل را اتخاذ می نماید:
- ۱- تدابیر وقایوی به منظور جلوگیری و کاهش شیوع امراض ساری و انتانی با توجه بیشتر به تأمین صحت طفل و مادر.
 - ۲- عرضه کمک های اولیه خدمات طبی وقایوی و معالجوی.
 - ۳- تدابیر جهت تأمین خدمات طب وقایوی و حفظ الصحة محیط زیست برای کارکنان در ادارات دولتی و غیر دولتی.
 - ۴- مراقبت از شبکه های آبرسانی و آب آشامیدنی و مواد غذایی دارای کیفیت صحی برای اتباع کشور.
 - ۵- پیشبرد تعلیمات صحی و اشاعه معلومات و آگاهی جهت بهبود سطح سلامت فردی و وقایه از امراض مهلك ساری.
 - ۶- توسعه و انکشاف تسهیلات صحی کلینیک ها، شفاخانه ها، مراکز صحی و دواخانه ها.
 - ۷- تهیه و تدارک تجهیزات طبی و مواد دوائی جهت رفع نیازمندی های صحی اتباع کشور و فراهم نمودن تسهیلات صحی در زمینه.
 - ۸- توسعه و تکامل نظام تربیه کارکنان طبی، بلند بردن سوپیه تخصصی طبیبان و انکشاف تحقیقات علمی در ساحات مختلفه طب وقایوی و معالجوی.
 - ۹- طرح اساسات علمی حفظ الصحوی در مورد تغذی مردم.
 - ۱۰- طرح اساسات علمی حفظ الصحوی در مورد تأمین صحت باروری اطفال و مادران.
 - ۱۱- تشریک مساعی تأسیسات دولتی و غیر دولتی به منظور رفع معضلات صحی در ساحه عرضه کمکهای صحی اولیه و خدمات صحی.

اداره خدمات طبی**ماده ششم:**

(۱) وزارت صحت عامه و ادارات صحت عامه ولایات مسؤلیت اداره، رهنمائی، مراقبت و ارزیابی عرضه خدمات صحتی همه جانبه و با کیفیت را به تمام اتباع کشور خصوصاً اشخاصیکه بصورت کتلوی در اماکن و لیلیه های مؤسسات تعلیمی و تحصیلی، تأسیسات صنعتی، کودکستان ها، محابس و توقیف خانه ها زندگی می نمایند، بعهده دارند.

(۲) متصدیان اماکن و تأسیسات مندرج فقره (۱) این ماده مکلف اند، از دساتیر و رهنمود های صحتی وزارت صحت عامه پیروی نمایند.

مراقبت از عرضه خدمات طبی**ماده هفتم:**

وزارت صحت عامه پیشبرد برنامه های سایر ادارات دولتی و سازمان های صحتی غیر دولتی و سکتور خصوصی را از نظر عرضه سالم خدمات وقایوی و معالجوی و جلوگیری از امراض ساری و انتانی در کشور مراقبت می نماید.

توسعه مؤسسات صحتی**ماده هشتم:**

توسعه و انکشاف مؤسسات صحتی و تعیین موقعیت جغرافیائی آنها با استخدام تعداد کافی کارکنان مسلکی طبی مطابق معیار های قبول شده و پلان های انکشافی وزارت صحت عامه با نظر داشت خصوصیات اقتصادی، جغرافیائی، نفوس و سایر مشخصات اجتماعی صورت میگیرد.

فصل دوم

فعالیت های طبی و دواسازی

اجازه فعالیت

ماده نهم:

(۱) اجازه فعالیت در ساحة طبابت و دواسازی در جمهوری اسلامی افغانستان برای اشخاصی داده می شود که دارای اسناد تحصیلی، اهلیت و کفایت در رشته های اختصاصی مربوط بوده، جوازنامه وزارت صحت عامه را در دست داشته باشند.

(۲) طبیبان و دواسازان خارجی مقیم جمهوری اسلامی افغانستان در صورت ضرورت صرف به اجازه وزارت صحت عامه در رشته های اختصاصی شان با رعایت احکام قوانین نافذ کشور استخدام شده میتوانند.

حفظ اسرار طبی

ماده دهم:

طبیبان و سایر کارکنان طبی مکلف اند، اسرار طبابت را حفظ نمایند.

در صورت بروز امراضی که صحت و سلامت کتله های وسیع مردم را به مخاطره اندازد، آنها مؤظف اند، به مسئولین مربوط و مقامات ذیصلاح اطلاع دهند.

عرضه کمک های اولیه طبی

ماده یازدهم:

کارکنان طبی و دواسازی مکلف اند، در راه ها، جاده ها، محلات اجتماعی و منازل برای مردم کمک های اولیه طبی را عرضه نمایند.

ارتقای سطح دانش مسلکی

ماده دوازدهم:

(۱) کارکنان طبی و دواسازی مکلف اند، بصورت متداوم دانش مسلکی و اختصاصی خود را ارتقاء دهند.

(۲) وزارت صحت عامه مکلف است، جهت ارتقای سطح دانش مسلکی کارکنان طبی مربوط شرایط و امکانات لازم را فراهم نماید.

همکاری ادارات و اشخاص**ماده سیزدهم:**

ادارات دولتی و غیر دولتی و سایر اتباع کشور مکلف اند، با نظرداشت امکانات دست داشته کارکنان طبی را در جهت انجام وظایف اختصاصی شان همکاری نمایند.

فعالیت های طبی شخصی**ماده چهاردهم:**

فعالیت های طبی در معاینه خانه ها، کلینیک ها، شفاخانه ها، لابراتوار های طبی و سایر مراکز صحتی شخصی طبق سند تقنینی جداگانه تنظیم میگردد.

تخلف از انجام وظایف**ماده پانزدهم:**

هرگاه کارکنان طبی و دواسازی در انجام وظایف اختصاصی مربوط تخلف ورزند، مطابق احکام قانون مورد تعقیب عدلی قرار می گیرند.

فصل سوم**خدمات وقایوی و معالجوی****تأمین خدمات طبی****ماده شانزدهم:**

خدمات طبی برای همه مردم از طریق شبکه های مؤسسات صحتی با عرضه کمک های اولیه در ساحات وقایه صحت، تقویت صحت، اعاده صحت، معالجه مریضان و احیای مجدد تأمین می گردد.

وظایف مؤسسات صنعتی**ماده هفدهم:**

مؤسسات صنعتی دولتی و سکتور خصوصی مکلف اند، با تشریک مساعی مؤسسات صحت عامه، تدابیری را جهت جلوگیری از صدمات محل کار، شیوع امراض حرفوی و اعاده قابلیت کار اتخاذ نمایند.

عرضه کمک های عاجل**ماده هجدهم:**

عرضه خدمات صحتی برای آسیب دیدگان حوادث غیر مترقبه و اشخاصیکه وضع آنها ایجاب کمک های عاجل را می نماید، از طرف نزدیکترین مؤسسه صحتی بدون نظرداشت تبعیض و مراعات اولویت مریضان صورت میگردد.

استفاده از مواد دوائی مجاز

ماده نهم:

طبییان و دواسازان، حین اجرای وظیفه در امور وقایه، تشخیص و معالجهٔ امراض از مواد دوائی استفاده نموده می‌توانند که شامل لست ادویه مجاز باشد.

اخذ موافقهٔ عملیات جراحی

ماده بیستم:

عملیات جراحی و کاربرد میتود های تشخیص مغلق به منظور تشخیص و معالجه، بعد از موافقهٔ کتبی مریضان و در صورتیکه مریض به سن قانونی خویش نرسیده یا به امراض عقلی مبتلا باشد، به موافقهٔ والدین، اقارب یا قائم مقام قانونی آنها در اسرع وقت صورت می‌گیرد.

در وقایع عاجل که تأخیر در تشخیص و تداوی، حیات مریض را به خطر مواجه می‌سازد و اخذ موافقهٔ والدین، قائم مقام قانونی یا اقارب وی میسر نباشد، عملیات جراحی بعد از تصویب تحریری هیئت طبییان معالج بدون موافقهٔ مریض صورت گرفته می‌تواند.

تدابیر اجباری صحی

ماده بیست و یکم:

ادارات و مؤسسات صحت عامه به منظور حفظ سلامت مردم در مقابل امراض خطرناک ساری و انتانی، روانی و اعتیاد به مواد مخدر، تدابیر خاص وقایوی و معالجوی را اتخاذ می‌نمایند. در صورت لزوم مصابین به چنین امراض، بصورت اجباری بستر و تداوی می‌گردند.

لایحهٔ عرضهٔ خدمات طبی

ماده بیست و دوم:

لایحهٔ عرضهٔ خدمات طبی برای تمام کارکنان اعم از کارکنان جدیدالشمول در مؤسسات صنعتی و خدماتی کشور و ارایه تصادیق صحی کارکنان از طرف وزارت صحت عامه ترتیب می‌گردد.

فصل چهارم

حمایهٔ طفل و مادر

تدابیر صحی طفل و مادر

مادهٔ بیست و سوم:

وزارت صحت عامه جهت حمایهٔ صحت طفل و مادر مکلف به اتخاذ تدابیر ذیل می باشد:

- ۱- ایجاد مؤسسات خدمات صحی، مراکز حمایهٔ طفل و مادر و زایشگاه ها.
- ۲- اجرای معاینات زنان حامله، توجه به رشد سالم جنین و عرضهٔ کمک های اولیهٔ طبی.
- ۳- اجرای معاینات دورهٔ ای طبی اطفال نوزاد تا سن یک سالگی.
- ۴- رهنمائی خانواده و اتخاذ سایر تدابیر وقایوی و معالجوی در مورد حمایهٔ طفل و مادر از طریق مسؤولین مؤسسات صحی.

تأمین شرایط صحی برای اطفال

مادهٔ بیست و چهارم:

- (۱) وزارت صحت عامه جهت حفظ صحت و سلامت، تقویهٔ بنیهٔ جسمی و روانی اطفال، شرایط لازم را در پرورشگاه ها و مکاتب تأمین می نماید.
- (۲) حجم درس، کار و نظام درسی اطفال و نوجوانان از طرف وزارت معارف با موافقهٔ وزارت صحت عامه تثبیت می گردد.
- (۳) تقسیم اوقات معاینات و مراقبت های صحی اطفال شیرخوار شامل پرورشگاه ها، مکاتب و کودکستان ها توسط وزارت صحت عامه با تشریک مساعی وزارت معارف و سایر ادارات ذیربط ترتیب می گردد.

فصل پنجم

عرضه خدمات طب وقایوی و ضد وبائی (اپیدیمولوژیکی)

رعایت دساتیر وقایوی

ماده بیست و پنجم:

- (۱) وزارت صحت عامه، شرایط مساعد خدمات طب وقایوی و ضد وبائی را برای مردم با اتخاذ تدابیر لازم در زمینه تأمین نموده که امور مربوط توسط سند تقنینی جداگانه تنظیم می گردد.
- (۲) اتخاذ تدابیر جهت جلوگیری از آلودگی محیط، بهبود شرایط کار و زندگی و وقایه از امراض ساری، وظیفه تمام ادارات دولتی و غیر دولتی، مؤسسات صنعتی و سکنتور خصوصی می باشد.
- (۳) مراقبت از تطبیق احکام سند تقنینی مربوط به خدمات طب وقایوی و سایر دساتیر صحتی در زمینه از وظایف وزارت صحت عامه و ادارات مربوط آن میباشد.
- (۴) شخصیکه از احکام سند تقنینی و دساتیر صحتی مندرج فقره (۳) این ماده تخلف ورزد، مورد تعقیب عدلی قرار می گیرد.

تبلیغات وقایوی

ماده بیست و ششم:

وزارت صحت عامه مکلف است، به همکاری وزارت های معارف، فرهنگ و جوانان، ارشاد، حج و اوقاف، سره میاشت، شاروالی ها و سایر مؤسسات خدمات اجتماعی، تبلیغات وقایوی را به اتباع کشور پخش و نشر نماید.

فصل ششم

امور مواد دوائی (فارمسی)

عرضه و استعمال مواد دوائی و لوازم طبی

ماده بیست و هفتم:

(۱) عرضه و خدمات دوائی برای همه مردم توسط دواخانه های دولتی، سکتور خصوصی و مؤسسات وقایوی و معالجوی صورت می گیرد.

(۲) دواخانه های دولتی، سکتور خصوصی و مؤسسات وقایوی و معالجوی مکلف اند، صرف مواد دوائی و لوازم طبی ای را عرضه و استعمال نمایند که شامل لست ادویه مجاز باشد.

تثبیت مؤثریت دوائی

ماده بیست و هشتم:

تولید مواد دوائی توسط فابریکات دواسازی، به اجازه وزارت صحت عامه بعد از تثبیت مؤثریت وقایوی و معالجوی (فارماکولوجیک) آن صورت می گیرد.

تنظیم امور ادویه

ماده بیست و نهم:

امور مربوط به انتخاب، تولید، توزیع، تذخیر و استفاده معقول ادویه در کشور توسط قانون خاص تنظیم می گردد.

فصل هفتم

ارزیابی طبی

کمیسیون ارزیابی طبی

ماده سی ام:

(۱) به منظور تعیین اندازه ضیاع قدرت کار (از دست دادن ظرفیت کاری)، تثبیت مدت دوام مریضی (بعد از معیوبیت)، از دست دادن ظرفیت کاری موقت یا دائمی، توصیه تبدیلی شغلی معیوبین به کار دیگر و طول مدت اعاده مجدد ظرفیت کاری در مریضان، کمیسیون ارزیابی طبی با صلاحیت در وزارت صحت عامه ایجاد می گردد.

(۲) طرز فعالیت کمیسیون ارزیابی طبی مندرج فقره (۱) این ماده توسط وزارت صحت عامه به همکاری وزارت کار و امور اجتماعی، شهداء و معلولین، تنظیم می شود.

(۳) وزارتها، ادارات و مؤسسات مکلف به تطبیق و رعایت نظر کمیسیون ارزیابی مندرج فقره (۱) این ماده می باشند.

ارزیابی عدلی طبی

ماده سی و یکم:

ارزیابی های عدلی طبی از طرف مؤسسات صحی اختصاصی در مرکز و ولایات کشور به اساس تصمیم پولیس، خرنوالی یا محکمه مطابق به احکام قانون صورت می گیرد.

فصل هشتم

احکام متفرقه

اهمال و غفلت

ماده سی و دوم:

هرگاه مؤظف طبی در تشخیص و تداوی مریضان اهمال و غفلت ورزیده و سبب زیان و خساره جسمی یا روانی مریضان شود، مرتکب، مسؤول پنداشته شده، طبق احکام قانون مورد تعقیب عدلی قرار میگیرد.

مقرره ها

ماده سی و سوم:

(۱) وزارت صحت عامه میتواند بمنظور تطبیق بهتر احکام این قانون مقرره ها را ترتیب و طی مراحل نماید.

(۲) در صورت تخلف از احکام مقرره های مندرج فقره (۱) این ماده با متخلفین طبق احکام مقرره های مربوط برخورد صورت می گیرد.

انفاد**ماده سی و چهارم:**

این قانون از تاریخ توشیح نافذ و در جریده رسمی نشر گردد، با انفاد آن قانون صحت عامه منتشره جریده رسمی شماره (۵۳۵) سال ۱۳۶۲/۴/۱۵ و قانون صحت عامه نافذ شده توسط فرمان شماره (۵۸۲) مؤرخ ۱۴۲۲/۶/۱۴ ه.ق و سایر احکام مغایر آن ملغی پنداشته می شود.

ACKKU